

O pinangan no sowal

I 'a: yaw, itini i niyaro', awaay ko kihar no wawa^ a malaholol.
Masadak maomah ko mato'asay i, i loma' ko wawa. Yo cecay a romi'ad,
matayal ko matayalay, maomah ko maomahay, kami sato o wawa i, caay ka
lecad to aniniay a wawa, halitayra kami i 'alo a mi'alicawcaw to nanom,
mililoc, midangoy. Ano cifoting i masafanaway a nanom i tatihi no
pi'alicawcawan niyam to nanom i, misafaloco' kami to samaanen ko pilepel
toya foting. Mararid mi'araw to pifoting no mato'asay, saka mafana' kami a
mifoting. Oya sa romi'ad, ma'araw niyam ko foting, adihay i masafanaway
a 'alo, orasaka taloma' kami a miala to salil, 'etengen niyam ko nanom i
fafaw ato i rarem no 'alo^, ta ceringen niyam a mifoting, malepel no niyam
ko ta'a:kay a foting. Matira ko demak.

Yo kalafian sato, taloma' to ko matayalay, paratoh han ako ci akong
ako, “ Akong, akong, ira malepel niyam ko ta'a:kay foting! ” han ako. Ca'of
sa ci akong, “ Hacowaay ka tata'ak? ” saan. Sowal sa ko safa ako, “ Hatiya
o cepi' ni Payo! ” han nira. Ha! sa, hati: ra ko ca'of ni akong. Anini,
safaloco' sato kako, hacowaay ka tata'ak ci Payo a tamdaw? Ano hato salo^
a mi:ming ko tatirengan ni payo i, hacowa sato ko cepi' no salo^, o

mimingay kira. Ano hatiya o kolong ci Payo ka tata'ak i, wata:h o tata'akay
to aca kira.

O pinangan no sowal ita o Pangcah, awaay ko cecay dadoy, tosa dadoy
ka tata'ak sanay a nanam ita a somowal. Ano o raay to, matira:to. i cowa ko
loma' no miso ano saan ko mitengilay i, ca'of sa, itiraw, iti:raw, ato
iti::raw, ano manayat ko sowal i, i raa:yay ko pinangan nora. Ano romi'ad i,
matira:to. Hacowaay a romi'ad kamo a taloma', ano saan ko mitengilay i,
latek anocila, anoci:la, anoci::la sa ko ca'of. Manayatay i, o halafinay
maraayay ho a romi'ad kora.

O sowal no cecay a finacadan, caay ka lecad ko pinangan no sowal to
no ro:ma a finacadan. O no mita o Pangcah i, ira koya manayatay. O
micidekay a pinangan no sowal ita konini, caay ko sasawa:den. Ano
sawaden ita konini i, awaay to koya so'elinay micidekay 'aredetay no sowal.
O cecay kakalimelaan no mita konini. Olahen ita, rayrayen ita.

語言表達習慣

早期，我們喜歡到河流玩水、洗澡、游泳。游泳的地方有魚，就會想去抓魚。有天，我們看見河流像湖水一般有很多魚，我們回家拿魚網，把河水的上、下游用石頭堵住，就捕到大魚。

當天傍晚，告訴爺爺有抓到大魚！爺爺就回答說：「有多大？」弟弟說：「跟 Payo 的腿一樣大！」爺爺只回答了一聲：「喔！」如今回想，究竟 Payo 是多大的人？如果 Payo 跟猴子一樣瘦小，那他的腿一定是很小，那就只是條小魚罷了！如果 Payo 壯如牛，那必定是條很大的魚了！

我們沒有習慣說一斤、兩斤、大的、距離。若有人問：「你家住哪？」可以回答「在那！在那…裡！」將語言拉長，就表示很遠。說到時間，也是如此，如果有人問：「何時回家？」可以回答「明天！後天！大後天！」把音拉很長，就表示很長的時間或日子。

一個民族的語言，有其語言習慣和特殊性。把拉長的音刪去不用，就失去語言的原味，無法表達語言特殊的意涵，我們要好好的善用與傳承。